

мовленні стійкі словосполучення видатних митців; відвідувати курси з вивчення мови та інші заходи, які мають на меті підвищити мовну культуру.

Мальцева У.В.

Науковий керівник: Шокуров О.В.

НТУ «ХП»

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ

У сучасних умовах реформування українського суспільства проблема підвищення мовної культури державних службовців є актуальним завданням, адже рівень культури мови впливає не лише на особистий імідж державного службовця, а й на установу, у якій він працює. Актуальність теми зумовлена недостатнім вивченням проблеми культури мовлення у сфері державного управління, невизначеністю причин низької комунікативної компетенції окремих державних службовців. Доцільно досліджувати роль культури мови у підготовці державних службовців, оскільки вона є невіддільною складовою ефективності виконання професійних функцій, а також сприяє піднесенню культури й духовності нації взагалі.

Культура мовлення має велике національне і соціальне значення: вона забезпечує високий рівень мовленнєвого спілкування, ефективне здійснення всіх функцій мови, сприяє підвищенню загальної культури особистості та суспільства.

Найголовнішим принципом державної служби є професіоналізм, що передбачає постійне підвищення державним службовцем рівня своєї фахової компетентності, вільне володіння державною мовою. Зміст вимог щодо вільного володіння українською мовою як державною докладніше визначено в Стандарті української мови для державних службовців.

Державний службовець повинен добре розуміти структуру мови, знати особливості її словникового складу та граматичної будови, правила написання

слів та їх використання в різних функціональних стилях, зокрема в офіційно-діловому. Публічний управлінець у своїй діяльності має дотримуватися комунікативних ознак культури мовлення, серед яких виділяють: правильність, точність, логічність, чистота ділового мовлення, лаконічність, доречність.

На жаль, на сьогодні ми спостерігаємо досить низький рівень володіння українською мовою серед публічних управлінців.

Аналіз фактичного матеріалу дає змогу згрупувати помилки в мовленні державних службовців у такий спосіб: орфоепічні й акцентологічні помилки, пов'язані з порушенням норм вимови, наголосу, законів милозвучності; словотвірні, пов'язані з порушенням словотвірних норм; морфологічні, пов'язані з ненормативним утворенням слів у процесі їх змінювання; лексичні – використання слів у ненормативних значеннях, порушення лексичної сполучуваності, невиправдані повтори й тавтологія, використання російських за структурою слів, що вимовляють на український кшталт; синтаксичні – неправильна побудова сполучень слів, простих і складних речень; стилістичні помилки, пов'язані з використанням мовних засобів, недоречних в офіційно-діловому стилі.

Отже, удосконалення культури усного та писемного мовлення державних службовців постає однією з важливих умов підвищення їх професіоналізму для забезпечення практичної реалізації функцій української мови в державному управлінні. Поняття «мовна культура державного службовця» являє собою комплекс принципів, правил і змістовних ознак, що забезпечують її цілісність і повноту. Основним показником мовної культури державних службовців у сфері усного ділового мовлення є використання офіційно-ділового стилю. У результаті узагальнення потрібно визначити такі напрями подальшого дослідження: комплексне дослідження мовної культури як складової усного ділового мовлення державних службовців; формування іміджу влади через розвиток комунікативної культури державних службовців.